

Janata Shikshan Prasarak Mandal's
LOKNETE MARUTRAO GHULE PATIL MAHAVIDYALAYA

Dahigaon-Ne, Tal-Shevgaon, Dist -Ahmednagar. Pin414502(MH)

Ph.No.02429-272036

Email- imgpcollege@rediffmail.com

Website-www.imgpm.in

Self Study Report (1st Cycle)

Criteria-III

Research, Innovation and Extension

Key Indicator: 3.3

Research Publication and Award

Submitted to
**NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
BENGALURU**

Janata Shikshan Prasarak Mandal's
LOKNETE MARUTRAO GHULE PATIL MAHAVIDYALAYA
Dahigaon-Ne, Tal-Shevgaon, Dist-Ahmednagar. Pin-414502 (MH)
Ph.No.02429-272036

Email- lmgpcollege@rediffmail.com

Website- www.lmgpm.in

Late Marutraoji Ghule Patil

Estd.2012

ID.No:PU/AN/ACS/124/2012

College Code No:1407

PUN Code:CAAA019580

AISHE Code:C-55461

Ref.No.: LMGPM/2023-24/

Date:17/08/2023

Declaration

This is to Declare that this document is prepared by the Internal Quality Assurance Cell (IQAC). All the supportive documents, Links, Reports, Presentations, Photographs, Numerical Data True copies, etc. submitted/Presented in this document are verified by IQAC. The declaration is for the purpose of NAAC accreditation of HEI for 1st Cycle academic year 2017-2018 to 2021-2022.

Co-Ordinator
IQAC

L. M. G. P. M., Dahigaon-Ne,
Tal. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

I/C Principal
Loknete Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya
Dahigaon-ne, Tal-Shevgaon, Dist-Ahmednagar

3.3.1 Number of research papers published per teacher in the Journals notified on UGC CARE list during the last five years

Academic Year 2017-18

Sr. No.	Title of paper	Name of the author/s	Name of journal	ISSN number	Page No.
1	Aurangabad Jilhyatil Paithan Yethil Jayakwadi Bahuudeshiy Prakalpachya Jalashayamule Punarvasit Zalelya Khedyatil Shtri- Purush Sakshartecha Bhaugolik Abhyas	Mr.Ravindra Gaikwad	International E- Research Journal	2319-8648	04-11

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Half Yearly

Nov. 2017-Apr. 2018

Issue X Vol II.

Jan. 2018

UGC Approved

Sr. No. 64310

ISSN : 2319 - 8648

Impact Factor : 2.143

Current Global Reviewer

UGC Approved International Research
Refereed Multidisciplinary Journal

Editor In Chief
Mr. Arun B. Godam

ISSUE X Volume II (Half Yearly) Nov. 2017 To Apr. 2018
Published on Jan. 2018

Editorial Office Address :

Khadgaon Road, Kapil Nagar, Latur,
Dist. Latur 413512 (M.S.) India

Contact- 8149668999

Email-

hitechresearch11@gmail.com

Publisher

**Shaurya
Publication**

Kapil Nagar, Latur
Contact- 8149668999

Rs. 400/-

EXECUTIVE EDITORS

Dr. Chitta Ranjan Panda

P.G. Deptt. Of Odia
Shailabala Women's Autonomous
College, Cuttack - (Orissa)

Dr. U.T. Galkwad

Dept. of Geography,
Smt. S. D. M. College
Latur, Dist. Latur (M.S.)

Maimanat Jahan Ara

Head, Dept of Political Science,
Sir Sayyed College,
Aurangabad, Dist. Aurangabad

Dr M.U. Yusuf

Dept of Commerce,
Sir Sayyed College,
Aurangabad, Dist. Aurangabad

Dr. Hanuman Mane

R.Guide & Head,
Dept. of Marathi,
Shivchatrapati College,
Kalam, Dist. Osmanabad(M.S.)

B.J. Hirve

Dept. of botany
Vasant Mahavidyalaya,
Kaj, Dist. Beed. (M.S.)

Dr. Pravin Diddeshwar Shele

Dept. of Zoology, Maharashtra
Udaygiri Mahavidyalaya, Udgir,
Dist. Latur

Dr U.V.Panchal

H.O.D, Dept of Commerce,
Deogiri College,
Aurangabad, Dist. Aurangabad

Pro. S.B. Karande

Dept. of Economics,
Shri Bhausaheb Vartak College,
Borivall (W), Dist. Mumbal.

Dr. Sachin Kadam

Dept. of Hindi
Nagarpalika Art D.J. Malpani Comm.
& B.N. Sarda Sci. College,
Sangmner, Dist. Ahmadnagar (M.S.)

www.rjournals.co.in

© Shaurya Publication, Latur | www.rjournals.co.in | Email-hitechresearch11@gmail.com

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Half Yearly Nov. 2017-Apr. 2018
Issue X Vol II, Jan. 2018

UGC Approved
Sr. No. 64310

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 2.143

Present Preface Message

Honourable Prof.,

Here's a great pleasure to hand over this + research Journal title '**Current Global Reviewer**' At Present different papers are published through various branches of knowledge. But they are concerned to specific subject or thought. We are very glad in publishing this paper to get the more information about research to new learner about research in all the spheres. This is the age of supersonic. That is why we must concentrate at present at a large scale in higher education. It's very important in this modern phase for researchers and to encourage for the effort put by us. In the long run it will very useful for us as guide lines and directions.

'**Current Global Reviewer**' has been started to publish the research paper by great thinkers, intelligentia, scholars, lectures. Those who have contributed in the field of higher education and research for advanced knowledge. We are publishing research paper written in Marathi, Hindi & English, Languages. It has been included research papers in language and literature, Social Science, Social work, commerce, Management, Law, Computer Science etc.

Hope you will remain in

Co- Operation in future

Thank You.

Editor In Chief

Mr. Arun B. Godam

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Half Yearly Nov. 2017-Apr. 2018
Issue X Vol II, Jan. 2018

UGC Approved
Sr. No. 64310

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 2.143

Index

Sr. No.	Article Title	Author	Page No.
1	<i>Synthesis of Some Substituted Phenyl Methylene Bis Indole Using nickel Aluminum Oxide</i>	<i>Shashikant A. Kadam, Ravindra S. Shinde</i>	1
2	<i>The Suggestive Discription Of Motivation-An Important Management Function In The Organization Scenario</i>	<i>Dr. Prashant M. Puranik</i>	4
3	<i>Format of Mock Trial in Vijay Tendulkar's Play "Silence! The Court is in Session"</i>	<i>Mr. Bobade Tukaram Balasaheb</i>	8
4	<i>Impact Of Climate Change On Crop Production In Marathwada Region</i>	<i>Hashmi Irshad Mohiuddin</i>	13
5	<i>Use of Information and Communication Technology (ICT) in the Library</i>	<i>Dr. Mortale Heera Nivrattirao</i>	15
6	<i>"Effect of Demonetization Policy on 'Weaker Sections of Indian Society.'"</i>	<i>Dr. Shyamsundar Pandharinath Waghmare</i>	18
7	<i>Medical Library Cosortium</i>	<i>Devidas Vankati Phad</i>	22
8	<i>Process of rehabilitation with reference to Warana irrigation project of Maharashtra</i>	<i>Mr. M. B. Chavan</i>	27
9	<i>Effect Of Selected Exercises On Arm And Back Strength Of Archers</i>	<i>Dr. Sunil kumar</i>	33
10	<i>Role of Foreign Direct Investment (FDI) In Banking Sector</i>	<i>Syed Vazaeer Syed Isa</i>	42
11	<i>Status of Organic Farming and Insurance Research Experiences in Rice</i>	<i>Dr. Rakesh Patidar, Dr. Dheeraj Negi Director Pragyam</i>	45
12	नारी तुम क्या हो	विद्या किशनराव सावते	48
13	कुछ मराठवाडा के प्रमुख संत	डॉ. सचिन रमेशराव चोले	53
14	"स्त्रीभ्रूणहत्याचा तात्त्विक अन्वयार्थ"	प्रा. वीवीशन विठ्ठलराव कांबळे	57
15	भारतीय राज भाषाएँ एवं संविधान	प्रा. नयन भादुले-राजमाने	61

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Half Yearly Nov. 2017-Apr. 2018
Issue X Vol II, Jan. 2018

UGC Approved
Sr. No. 64310

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 2.143

16	महिलांचा आर्थिक विकास आणि उद्योजकता	डॉ.सतीश बाबुराव डोंगे	70
17	ऑरिस्टॉटलच्या 'नैतिक सदगुण' संकल्पनेचा अन्वयार्थ	पंडगे संतोष रमेशराव	74
18	ग्रामीण साहित्य संकल्पना व स्वरूप	प्रा. डॉ. हनुमंत तुकाराम माने	77
19	विद्यार्थ्यांच्या सृजनशीलतेचा विकासासाठी कार्यक्रमनिर्मितीचा अभ्यास	प्रा.मरेवाड पी.पी.	81
20	स्त्री उत्थानातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकराच्या कार्य व चळवळीचे योगदान	डॉ.पी.जी. राठोड	86
21	नव्वदोतरी स्त्रीवादी कथालेखनातील स्त्रीजीवन	प्रा.डॉ.लक्ष्मण ना.वाघमारे	89
22	'ग्रामीण साहित्य' हा वेगळा प्रवाह कशासाठी ?	प्रा. डॉ. ज्ञानदेव राऊत	92
23	पश्चिम महाराष्ट्र का लिंगायत समाज : एक अध्ययन	डॉ. लक्ष्मण रत्नाकर बाबुराव	95
24	औरंगाबाद जिल्ह्यातील पैठण येथील जायकवाडी बहुउद्देशीय प्रकल्पाच्या जलाशयामुळे पुनर्वसित झालेल्या 'खेड्यांतील स्त्री-पुरुष साक्षरतेचा भौगोलिक अभ्यास'.	प्रा.रविंद्र माणिकराव गापकवाड प्रा.डॉ.व्ही.एस. अनिगुटे	98
25	योगदर्शनातील मानसशास्त्र	प्रा. भुसारे जी.एन.	103

औरंगाबाद जिल्ह्यातील पैठण येथील जायकवाडी बहुउद्देशिय प्रकल्पाच्या जलाशयामुळे पुनर्वसित झालेल्या 'खेड्यांतील स्त्री-पुरुष साक्षरतेचा भौगोलिक अभ्यास'.

प्रा.वि.दि. माणिकराव गायकवाड

जनता शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

लो.मा.पु. पाटील महाविद्यालय

दहिगांव ने. ता.शेवगाव जी.अहमदनगर.कळंब ता. कळंब जी. उस्मानाबाद.

प्रा.डॉ.व्ही.एस. अनिगुटे

ज्ञान प्रसारक मंडळ

एस.एम.ज्ञानदेव मोहेकर महाविद्यालय

सारांश:- नैसर्गिक पर्यावरणातील उपलब्ध साधन संपत्तीच्या अधारे मानव वेगवेगळे प्रकल्प उभारून आपली आर्थिक, सामाजिक प्रगती करत असतो. धरण प्रकल्प हा त्यातीलच एक प्रयोग. धरण प्रकल्पामुळे कृषीविषयक प्रगती होउन आर्थिक प्रगतीला प्रोत्साहन मिळते. परंतु धरण प्रकल्पामुळे निर्माण होण्याच्या जलाशयामुळे अनेक गावे जुन्या ठिकानावरून उठविली जातात. त्याचे पुनर्वसन केले जाते. त्या नविन गावांत सामाजिक समीकरणे व लोकसंख्या विषयक वैशिष्टे बदलत राहतात. अशाच प्रकारे जा.प्र. पुनर्वसित झालेल्या १८ गावातील स्त्री-पुरुष साक्षरता या लोकसंख्या वैशिष्ट्याचा भौगोलिक अभ्यास प्रस्तुत शोध निबंधात करण्याचा प्रयत्न केला आहे.

प्रस्तावना:-भारतामध्ये अनेक धरण प्रकल्प कृषिक्षेत्रामध्ये परिणामकारक ठरले आहेत. प्रादेशिक विकासाकरीता धरण प्रकल्प ही काळाची गरज आहे. धरण प्रकल्पामुळे जलसिंचन व जलविद्युत निर्मिती होउन लाभ क्षेत्रामध्ये विकास होण्यास मदत होते. अलिकडे समुद्रातील मासेमारी प्रमाणेच कोणत्याही धरण प्रकल्पामध्ये मासेमारी व्यवसायास चांगल्या प्रकारे चालना मिळाली आहे. नव्हे अनेक कुटुंबे धरण प्रकल्पातील मासेमारीवरच आपला चरितार्थ चालवतात.

परंतु धरण प्रकल्पाचे असे अनेक फायदे असले तरी धरण प्रकल्पामुळे निर्माण होणाऱ्या जलाशयामुळे परिसरातील गावांना विस्थापित व्हावे लागते. गावे विस्थापित झाल्यास त्या गावातील नागरिकांना धरणग्रस्त म्हणून संबोधण्यात येते. अशा गावांना शासनामार्फत पुनर्वसित करण्याचा प्रयत्न केला जातो. परंतु पुनर्वसन झाल्यानंतर काही पुनर्वसित गावांमध्ये अनेक प्रश्न निर्माण झालेले असतात.

कारण पुनर्वसित गावांने पुर्वीची जुन्या गावातील आपली घरे, आपले सामाजिक संबंध, सुपिक जमीनी हे सर्व गमावलेले असते. त्यामुळे साहजिकच पुनर्वसित नवीन गावांमध्ये लोकसंख्येच्या वैशिष्ट्यांमध्ये व सामाजिक आर्थिक परिस्थितीमध्ये बदल जाणवतात.

महाराष्ट्रातील औरंगाबाद जिल्ह्यातील जायकवाडी प्रकल्पामुळे अनेक गावे विस्थापित झालेली आहेत. त्यांचे पुनर्वसनही झालेले आहे. त्यातील १८ गावे निवडून त्या गावातील स्त्री-पुरुष "साक्षरतेचा" भौगोलिक अभ्यास प्रस्तुत शोध निबंधात करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे.

बीज संज्ञा:- साक्षरता, सामाजिक रचना, लोकसंख्या वैशिष्टे, पुनर्वसन, धरणग्रस्त, विस्थापित.

अभ्यास क्षेत्र व विषय निवड:- अहमदनगर जिल्हा आणि औरंगाबाद जिल्हा या दोन जिल्ह्यांचो नैसर्गिक हद्द म्हणजे गोदावरी नदी. या गोदावरी नदीवर औरंगाबाद जिल्ह्यातील पैठण जवळ जायकवाडी बहुउद्देशिय धरण प्रकल्प विकसित झालेला आहे. औरंगाबाद व अहमदनगर या दोन्ही जिल्ह्यांसाठी हा महत्त्वाचा प्रकल्प आहे. या प्रकल्पामुळे अहमदनगर व औरंगाबाद जिल्ह्यातील गावांच्या सुपीक जमीनी व काही पूर्ण गावेच्या गावे विस्थापित झालेली आहेत. जुन्या गावातील सधनता व सामाजिक स्थिती व नवीन पुनर्वसित गावातील सधनता व सामाजिक रचना यात मोठे बदल होत गेले आहेत. धरणामुळे पुनर्वसित झालेल्या गावांचा लोकसंख्या वैशिष्ट्यांचा अभ्यास फारसा झालेला नाही. म्हणून ज.प्र.मुळे पुनर्वसित झालेल्या १८ गावांचा अभ्यास करून

त्या १८ गावातील स्त्री-पुरुष साक्षरतेचा भौगोलिक अभ्यास हा विषय निवडल्या आहे. व त्या क्षेत्राची निवड केली आहे.

प्रमेय:—जायकवाडी प्रकल्पान्या जलाशयामुळे पुनर्वसित झालेल्या खेड्यातील स्त्री-पुरुष साक्षरता १९९१ या दशकापासून २०११ या दशकापर्यंत सातत्याने विकसित होत आहे.

अभ्यासाची उद्दिष्टे:—जायकवाडी प्रकल्पामुळे पुनर्वसित झालेली गावे सामाजिक आर्थिक विकासास साधन आहेत. परंतु लोकसंख्या शास्त्रीय घटकातील स्त्री-पुरुष 'साक्षरता' या घटकाचा अभ्यास करतांना

१) पुनर्वसित गावातील १९९१ ते २०११ या तीन दशकातील स्त्री-पुरुष साक्षरता बदलाचा अभ्यास करणे.

२) जास्तीत जास्त स्त्री-पुरुष साक्षरतेची कारणे/स्पष्ट करणे.

३) कमीत कमी स्त्री-पुरुष साक्षरता असलेल्या गावातील कमी साक्षरतेची कारणे शोधने व उपाय सुचविणे. ही उद्दिष्टे निवडली आहेत.

माहिती स्रोत आणि संशोधन पध्दती:—प्रस्तुत अभ्यासासाठी जायकवाडी धरण प्रकल्पामुळे विस्थापित झालेल्या १८ गावांचे प्रत्यक्ष सर्वेक्षण करण्यात आले. प्रश्नावलीद्वारे ग्रामस्थांच्या मुलाखती घेउन इतर प्राथमिक माहिती घेण्यात आली. द्वितीयक माहिती जिल्हा जणगनना निर्देशाग्रंथ अहमदनगर आणि जिल्हा जणगनना निर्देशाग्रंथ औरंगाबाद आणि सामाजिक आर्थिक समालोचन अहमदनगर आणि औरंगाबाद जिल्हा यातून मिळविली आहे. त्यानंतर तक्ते तयार केले आहेत. आणि भौगोलिक विश्लेषण करण्याचा प्रयत्न केला आहे.

विषय विवेचन:—औरंगाबाद जिल्ह्यातील पैठण जवळ गोदावरी नदीवर जायकवाडी धरण प्रकल्प १९७२ मध्ये सुरू झाला. आणि १९७६ मध्ये हा धरण प्रकल्प पूर्ण होउन माजी पंतप्रधान स्व.इंदिरागांधी यांच्या हस्ते प्रकल्प देशास अर्पण करण्यात आला. या बहुउद्देशिय प्रकल्पामुळे परिसराचा राज्याचा विकासाचा मार्ग मोकळा झाला. असे असले तरी काही गावे या धरण प्रकल्पामुळे विस्थापित झाली. त्यांचे पुनर्वसनही करण्यात आले आहे. त्या गावांमध्ये आजखेर पुनर्वसित झाल्यानंतर अनेक सामाजिक आर्थिक बदल झालेले दिसून आले. याप्रमाणेच लोकसंख्या शास्त्रीय वैशिष्ट्यांमध्ये काही बदल दिसून आले. या धरण प्रकल्पामुळे पुनर्वसित झालेल्या १८ गावातील स्त्री-पुरुष साक्षरता या लोकसंख्या शास्त्रीय घटकांचा भौगोलिक अभ्यास करण्यात आला. त्यासाठी जिल्हा जणगनना निर्देशाग्रंथ अहमदनगर यातून द्वितीयक माहिती संकलित करून त्याची टक्केवारी काढली आहे.

अन्न, वस्त्र आणि निवारा या मानवाच्या मुलभूत गरजा आहेत. त्याप्रमाणे साक्षरता ही देखील आज मानवाची मुलभूत गरज आहे. आज साक्षरता हा देशाच्या आर्थिक व सामाजिक विकासाचा पाया आहे.

ज्या माणसाला आपले नांव लिहिता येते वाचता येते त्याला सामान्यतः साक्षर माणुस म्हटले जाते. परंतु आजच्या काळात ही व्याख्या अपुरी आहे.

संयुक्त राष्ट्र संघाची व्याख्या पुढीलप्रमाणे आहे. "वाचता व लिहिता येण्याची क्षमता म्हणजे साक्षरता".

स्त्री-पुरुष साक्षरतेचा अभ्यास करण्यासाठी निवडलेली पुनर्वसित गावे व साक्षरतेची टक्केवारी

अ.क्र.	गावांचे नांव	साक्षरता टक्केवारी १९९१	साक्षरता टक्केवारी २००१	साक्षरता टक्केवारी २०११
१	प्रवरासंगम	५८.३	६२.१	६९.१
२	गळनिंब	४४.४	६७.५	६७.३
३	वरखेड	४४	५६.४	६६.९
४	रामडोह	२९	५०.६	६४.७
५	खामगांव	३७	६२.२	७०.२

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Half Yearly Nov. 2017-Apr. 2018
Issue X Vol II, Jan. 2018

UGC Approved
Sr. No. 64310

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 2.143

६	दोरसडे	३९.१	६३.२	६०.३
७	एरंडगांव	४६.६	५५	६६.१
८	बोडरवे	३६.७	६४.७	६१.७
९	पुरी	४२.२	५६.५	६५.१
१०	भिवधानोरा	४२.६	५५.६	६२
११	जामगांव	५१.६	५५.३	६६.३
१२	परवोरा	४०.३	५३.१	६०.९
१३	बगडी	४३.४	५३.१	६४.६
१४	शिंपळवाडी (पिराची)	४१.२	५९.५	६३.७
१५	कावसान	३९.१	५८.६	६७.२
१६	इसरवाडी	४२.२	५८.१	६५
१७	शेवता	३०.७	४७.५	६०.२
१८	ठाकफळ	४०.६	५७.२	५७.६

स्त्रोत: जणगणना अहवालानुसार लेखकाने टक्केवारी तयार केली आहे.

पुनर्वसित गावातील स्त्रि-पुरुषांची साक्षरता टक्केवारी ही त्या गावातील स्त्रि-पुरुषांची एकुण टक्केवारी काढण्यात आलेली आहे. १९९१ मध्ये पुनर्वसित गावातील साक्षरतेचा विचार केल्यास असे दिसून येते की प्रवरासंगम आणि जामगांव या दोनच पुनर्वसित गावातील स्त्रि-पुरुष साक्षरता ५०%पेक्षा कमी आहे. उर्वरित १६ गावातील साक्षरता ही ५०%पेक्षा कमी आहे. या पुनर्वसित गावातील रामडोह या गावातील साक्षरता १९९६ या दशकात सर्वात जास्त म्हणजे २९%एवढीच आहे.

१९९१ मध्ये एकुण स्त्रि-पुरुष साक्षरता टक्केवारीची पुनर्वसित गावांची वर्गवारी

अ.क्र	एकुण स्त्रि-पुरुष साक्षरता टक्केवारी	स्त्रि-पुरुष साक्षरता पातळी	पुनर्वसित गावांची नावे
१	५०%पेक्षा कमी स्त्रि-पुरुष साक्षरता	कमी	गळनिंब, वरखेड, रामडोह, खामगांव, दोरसडे, बोडरवे, पुरी, भिवधानोरा, परवोरा, बगडी, इसरवाडी, कावसान, शेवता, ठाकफळ
२	५०%स्त्रि-पुरुष साक्षरता	मध्यम	—
३	५०%पेक्षा जास्त स्त्रि-पुरुष साक्षरता	जास्त	प्रवरासंगम, जामगांव

स्त्रोत: लेखक १९९१ या दशकात पुनर्वसित गावे पुनर्वसित झाल्यामुळे आवश्यक नियोजन, रूढी परंपरा, व्यवसाय, दळणवळणाची साधने, कौटुंबिक ध्येय धोरणे या घटकांचा परिणाम होऊन या दशकात फक्त प्रवरासंगम व जामगांव येथील स्त्रि-पुरुष साक्षरता ५०%पेक्षा जास्त आहे. उरलेल्या सर्व पुनर्वसित गावात स्त्रि-पुरुष साक्षरता प्रमाण ५०%पेक्षा कमी आहे.

२००१ मध्ये एकुणस्त्रि-पुरुष साक्षरता टक्केवारीची पुनर्वसित गावांची वर्गवारी

अ.क्र	एकुण स्त्रि-पुरुष साक्षरता टक्केवारी	स्त्रि-पुरुष साक्षरता पातळी	पुनर्वसित गावांची नावे
१	५०%पेक्षा कमी स्त्रि-पुरुष	कमी	शेवता

CURRENT GLOBAL REVIEWER

Half Yearly Nov. 2017-Apr. 2018
Issue X Vol II, Jan. 2018

UGC Approved
Sr. No. 64310

ISSN : 2319 - 8648
Impact Factor : 2.143

क्र.	साक्षरता	मध्यम	रामडोह
२	५०%स्त्रि-पुरुष साक्षरता	मध्यम	रामडोह
३	५०%पेशा जास्त स्त्रि-पुरुष साक्षरता	जास्त	प्रवरासंगम, वरखेड, खामगांव,गळनिंब, बोरसडे, एरंडगांव, वाडरवे, पुरी, भिवधानोरा, जामगांव, परवोरा, वगडी, त्रिंपळवाडी (पिराची), कावसान, इसरवाडी, ढाकेफळ

स्त्रोत:-लेखक२००१ या दशकात पुनर्वसित झालेली सर्व गावे आपले मुलभूत प्रश्न सोडवण्यात यशस्वी झालेली असल्यामुळे साक्षरतेचे प्रमाण २००१ या दशकात वाढलेले आहे. प्रत्येक गावातील प्राथमिक शाळा, माध्यमिक शाळा, दळणवळणाची साधने, रस्ते, आरोग्य व्यवसाय या घटकांचा अनुकूल परिणाम होउन साक्षरतेचे प्रमाण या दशकात वाढत गेलेले आहे.

२०११ मध्ये स्त्रि-पुरुष एकुण साक्षरता टक्केवारीची पुनर्वसित गावांची वर्गवारी

अ.क्र	एकुण स्त्रि-पुरुष साक्षरता टक्केवारी	स्त्रि-पुरुष साक्षरता पातळी	पुनर्वसित गावांची नावे
१	५०%पेशा कमी स्त्रि-पुरुष साक्षरता	कमी	—
२	५०%स्त्रि-पुरुष साक्षरता	मध्यम	—
३	५०%पेशा जास्त स्त्रि-पुरुष साक्षरता	जास्त	प्रवरासंगम, गळनिंब, वरखेड, रामडोह, खामगांव, बोडरवे, एरंडगांव, पुरी, भिवधानोरा,जामगांव, परवोरा, वगडी, त्रिंपळवाडी (पिराची), कावसान, इसरवाडी, शेवता, ढाकेफळ

२०११ या दशकामधील जायकवाडी प्रकल्पामुळे पुनर्वसित झालेल्या खेड्यांतील स्त्रि-पुरुष साक्षरतेचे प्रमाण आज चांगल्या प्रकारे वाढत गेले आहे. ५०%किंवा ५०%पेशा कमी स्त्रि-पुरुष साक्षरता असलेली गावे २०११ च्या दशकात नाहित. १८ गावातील साक्षरता ५०%पेशा जास्त आहे.

दळणवळणाची साधने, शिक्षण, व्यवसाय, सुधारीत शेतीकडील कल शेतीवर आधारीत उद्योग या सर्वांमुळे राहणीमावात फरक होउन साक्षरतेत लक्षणीय वाढझालेली दिसून येते.

निष्कर्ष:- सदर अभ्यासावरून असे दिसून येते की आपले प्रस्थापित प्रमेय असे होते की जायकवाडी प्रकल्पाच्या जलाशयामुळे पुनर्वसित झालेल्या खेड्यांतील साक्षरता १९९१ ते २०११ या दशकात सातत्याने वाढते आहे. हे प्रमेय पूर्णपणे सिध्द होत आहे.

या पुनर्वसित खेड्यांच्या स्त्रि-पुरुष साक्षरतेवरून असे दिसून येते की जायकवाडी प्रकल्पाच्या पुनर्वसनामुळे १९९१ पर्यंत पुनर्वसनाचे प्रश्न असल्यामुळे या दशकात स्त्रि-पुरुष साक्षरतेचे प्रमाण कमी दिसते. मात्र २००१ या दशकात काही प्रश्न सुटल्यामुळे लोकांचे शिक्षणाकडे लक्ष केंद्रित झालेले दिसते.

मात्र २०११ या दशकात पुनर्वसन पूर्ण झालेले असल्यामुळे या गावाचे रस्ते विकसित झाले. शाळा, माध्यमिक विद्यालये, दवाखाने, शेतीवरील आधारीत व्यवसाय, सुधारीत शेतीकडे कल, शेतीचे बागायतीचे प्रमाण, सरकारी भोरणे या सर्वांचा सामुहिक परिणाम झाल्यामुळे या पुनर्वसित खेड्यांतील साक्षरता

© Shaurya Publication, Latur | www.rjournals.co.in | Email:hitechresearch11@gmail.com

101

I/C Principal
Loknete Manubao Ghule Patil Mahavidyalaya
Dahigaon-ne, Tal-Shivgaon, Dist-Ahmednagar